

Вяра

14.10 по еретическия, †01 октомври по църковния календар - Св. апостол Ананий от 70-те апостоли. Св. мъченик Домнин Солунски. Св. преподобни Роман Сладкопевец

Страдание на свети апостол Анания (I в.)

*Свети апостол
Ананий. Фрагмент
от стара стенопис.
Косово, Сърбия*

Свети апостол Анания, един от седемдесетте, бил епископ в град Дамаск. Той бил известен с това, че извършил кръщение над апостол Павел. Веднъж Господ му се явил във видение и му казал:

- Стани, та иди на улицата, която се нарича Права, и подири в Иудината къща един тарсянин на име Савел; ето, той се моли.

Анания отказвал, тъй като знаел колко злини е причинил Савел на иерусалимските християни и че е дошъл в Дамаск с намерение да окове във вериги всички, които изповядват името на Господа Иисуса Христа. Господ увещавал Анания и казвал:

- Иди, защото Савел Ми е избран съсъд, за да понесе името Ми пред народи, царе и синове Израилеви; и Аз ще му покажа колко трябва той да пострада за Мое Име.

Следвайки Божественото повеление, Анания отишъл при Савел и като възложил върху му ръце, казал:

- Брате Савле! Господ Иисус Христос, Който ти се яви по пътя, ме прати, за да прогледаш и да се изпълниш с Дух Светий.

Савел веднага прогледнал и Анания го кръстил. След известно време, когато иудеите се наговорили да умъртвят Павел, задето от гонител е станал проповедник на Христовото име, Анания заедно с другите Христови ученици го спуснал по градската стена в кошница.

Самият Анания, влизайки в иудейските синагоги, смело проповядвал името Господне. Той благовестял Христовата вяра не само на иудеите, но и на езичниците. От Дамаск апостолът отишъл в Елевтеропол и там, като посочвал на народа пътя на спасението и изцелявал болните, мнозина обърнал към вярата в Христа.

По това време в Елевтеропол бил управител Лукиан, който се покланял на творението, а не на Твореца. Дяволът го предизвикал против християните и му внушил да разпрати по всички краища на своята област следния указ:

- Ако някой се окаже, че почита Христа и се покланя на Разпнатия, такъв заповядваме да бъде предаден на смъртни

мъчения; а който се отрече от Христа и принесе жертва на безсмъртните богове, ще бъде удостоен от нас с дарове и почести.

Когато било издадено това зло и коварно нареждане, свети Анания просвещавал хората в тази област с проповядване на Евангелието и изцелявал всяка болест сред народа; с тях пребъдвал Господ, вършейки много чудеса чрез него. Идолопоклонниците хванали Анания и го довели при управителя Лукиан, който с различни средства започнал да го принуждава да принесе жертва на идолите. Но той не го послушал и отговорил:

- Няма да се поклоня на лъжливите богове, аз се покланям на Единия истинен Господ и мой Бог, Иисус Христос: аз съм Го виждал с очите си и съм беседвал с Него лице в лице - не само тогава, когато е живял на земята като човек, но и след възнесението Му на небето. Защото, когато се намирах в Дамаск, Той Сам ми се яви и ме прати да изцеля Савел, Когото със Своята дивна премъдрост и сила обърна към познание на истината. Той е избавил всички нас от властта на дявола и ни е привел към Своя Отец. И така, аз се покланям на Него, а не на бесовете, желаещи да погубят целия човешки род.

Тогава управителят започнал да заплашва свети Анания с мъки, ако не изпълни, каквото му е заповядано; но той, като непоколебим стълп бил твърд в изповядването на Христа. Издигайки ръце към небето, той казал:

- Господи Иисусе Христе, Сине на благословения Отец! Чуй молитвата ми и ме удостой с участието на блажените апостоли в бъдещия живот. Както спаси Савел със Своята светлина, така спаси и мене от ръцете на този нечестивец, противящ се на истината: да не се изпълни върху мене неговата воля, да не ме улови в мрежите на своето коварство; не ме лишавай и от Небесното Царство, приготвено за всички, които обичат пътя

на Твоята истина, посочен от Тебе, и пазят Твоите заповеди!

Като не можел повече да понася думите на светия, управителят заповядал да го прострат на земята и да го бият. Докато слугите безпощадно биели светеца, глашатаят викал:

- Послушай управителя и не се противи на неговата заповед: принеси жертва на боговете, на които се покланя целият свят.

Когато престанали да бият светеца, управителят му казал:

- Поне пожали себе си, послушай ме и се отречи от Разпнатия, за да не претърпиш още по жестоки мъчения.

На това свети Анания отговорил:

- Това, което ти казах в началото, не ще престана да повтарям и сега: няма да се отрека от моя Бог и няма да се преклоня пред бездушения камък и дървото, които вие почитате като богове.

Като виждал, че светецът е непреклонен, управителят заповядал да стържат тялото му с железни куки и да горят раните му със свещи. Но светецът претърпял мъченията, издигал очи към небето и усърдно се молел. След тези изтезания мъчителят казал:

- Докога ще упорстваш? Няма ли да пожалиш себе си и да се поклониш на великите богове? Нима ти е по-приятно да търпиш тези безполезни страдания за някой си Христос, разпънат от иудеите, отколкото да бъдеш здрав и невредим? Кълна се, че ако продължиш да упорстваш, няма да те пусна жив от ръцете си!

Светецът отговорил:

- Прави каквото искаш, враже Божий и приятелю на дявола; ти вече много слуша от мене, че няма да се поклоня на твоите

богове, но ще се покланям само на Единия Бог, Творец на небето и земята, и на всичко, намиращо се на тях. В Него съм повярвал и Той Сам ми е дал сила твърдо да стоя пред тебе и мъжествено да претърпя тези мъки. Защо да си създавам повече грижи? Ето, ти чу, че не искам да се подчиня на твоята воля; върши по-бързо това, което си замислил!

Пламнал от ярост, мъчителят заповядал на народа да хване свети Анания, да го изведе от града и да го убие с камъни, подобно на Стефан. А той високо възкликнал:

- Господи Иисусе Христе! В Твоите ръце предавам духа си.

Така, след всички мъчения, свети апостол Анания завършил живота си и преминал в небесните обители. Народът, като видял, че той вече е мъртъв, го оставил непогребан и се разотишъл. По това време случайно минавали оттам някои християни от Дамаск; те взели святото тяло на Христовия апостол, с чест го пренесли в Дамаск и го погребали в родния му град.

Тропарь апостола Анании

глас 3

Апостоле святей Анание,/ моли Милостиваго Бога/ да прегрешений оставление// подаст душам нашим.

Кондак апостола Анании

глас 2

В молитвах теплейший заступниче/ и просящим скорейший послушателю,/ прими моление, Анание, наше/ и Христа моли помиловати ны,// Единого во святых Почивающаго.

**В памет на преподобния Роман
Сладкопевец († 556 г.)**

Свети Роман бил родом от Сирия, получил възпитание в град Емеса и от ранна възраст започнал да угажда на Бога, водейки девствен и целомъдрен живот. Първо бил клисар в една от църквите в град Берит, а след това, при царуването на император Анастасий, отишъл в Константинопол и служел при Кировата църква в чест на Пресветата наша Владичица Богородица. Тук той прекарвал живота си в пост и молитва, изнурявайки

тялото си с многочислени подвизи и всенощно бодърстване. От вечерта той отивал във Влахерна и там стоял на молитва през цялата нощ, а след това се връщал обратно. След това бил поставен за клисар в храма на света София. Свети Роман не бил грамотен, но бил изкусен в добрите дела, с които превъзхождал премъдрите книжовници; с разума си се стремил към Бога много повече от тези, които търсят премъдростта на този век. Защото той бил един от онези, за които апостолът е казал: “Бог избра онова, що е безумно на тоя свят, за да посрами мъдрите”. За добродетелния му живот го обикнал патриарх Евтимий, и като виждал как той се труди в храма и с какво усърдие изпълнява послушанието си, му давал еднаква част с клириците. Клириците роптаели срещу патриарха и казвали:

- Защо си поставил този невежа наравно с нас!

Те намразили Роман и започнали да кроят козни срещу него. Веднъж в навечерието на празника Рождество Христово, когато в църквата дошъл царят, а Роман поставял светилниците в църквата, клириците го хванали и го повлекли към амвона, като казвал:

- Ти получавааш еднаква част с нас - тогава пей на амвона хвалебна песен на Бога, както и ние.

Те постъпили така от завист, желаейки да го посрамят, защото знаели, че той не разбира Писанието и не може да изпълни това. Претърпял такова унижение от клириците пред царя и пред целия народ в църквата, Роман почувствал срам и заплакал. След края на службата, когато всички излезли от църквата, той паднал на колене пред иконата на Пресвета Богородица, като плачел горчиво и се молел. След като прекарал много време в плач и молитва, свети Роман станал, отишъл в дома си и, без да вкуси храна от мъка, задрямал. И ето, насън му се явила Пресвета Богородица, утешение на всички скърбящи, като държала в ръка неголям книжен свитък и казала на светия Роман с тих глас:

- Отвори уста!

Когато той отворил устата си, Владичицата сложила в нея свитъка и му заповядала да го изяде.

Роман глътнал хартията и веднага се събудил, но никого не видял пред себе си, защото Явилата се станала невидима. Сърцето му се изпълнило с неизказана сладост и духовна радост и той започнал да размишлява за това, което видял. Изведнъж почувствал в ума си разбиране на свещените книги, защото Девата Богородица, както някога Нейният Син на Своите апостоли, отворила ума му за разбиране на Писанията. Той се изпълнил с дълбока премъдрост и започнал със сълзи да благодари на своята Наставница за това, че Тя за един миг му дарила такива познания, каквито сам не би могъл да достигне в продължение на много години.

Настъпил часът на всенощното бдение и свети Роман, като се радвал на благодатта, дарувана му от Богоблагодатната Дева, отишъл в църквата.

Когато трябвало да се изпее песнопение в чест на празника, свети Роман се изкачил на амвона и запял със сладък глас своя кондак, който сам съчинил в ума си:

- “Дева днес ражда Сврѣхестествения и земята поднася на Непристъпния пещера; ангелите с пастирите славословят, а мъдреците със звездата пътуват, защото заради нас се роди Младенец - Предвечният Бог”.

Всички, които видели и чули това, се удивлявали и услаждали от пеенето на Роман, като вниквал в смисъла на песнопението. Когато завършил своята песен, патриархът попитал, откъде е у него тази премъдрост. Блаженият не скрил чудото на Света Богородица, но изповядал Нейната благодат и прославял вразумилата го Небесна Наставница. Клириците, които го оскърбили, се засрамили, и след като се покаяли, паднали в нозете му, като го молели за прошка. Патриархът веднага поставил свети Роман за дякон и премъдростта потекла от устата му като река, а на тези, които отначало го упреквали за неговата простота и невежество, после се наложило сами да се учат от него. Той съставил множество кондаци на Господските и Богородичните празници и в чест на много светии: неговите кондаци наброявали повече от хиляда. Той винаги бил почитан и обичан от всички. Като прекарал живота си богоугодно и праведно, той се преселил във вечните обители и сега с ангелските ликове вечно пее на Бога Трисветата песен. Амин.

Тропарь преподобнаго Романа Сладкопевца

глас 8

В тебе, отче, известно спасеся еже по образу:/ приим бо крест, последовал еси Христу/ и, действуя, учил еси презирати убо плоть, преходит бо,/ прилежати же о души вещи безсмертней. / Темже и со Ангелы срадуется, преподобне

Романе, дух твой.

Кондак преподобного Романа Сладкопевца

глас 8

Божественными добродетельми духа/ измлада украсився,
Романе премудре,/ Церкви Христове пречестное украшение
был еси:/ пением бо прекрасным украсив ю, блаженне. / Тем
молим тя: подаждь желающим Божественного дарования
твоего,/ яко да вопием ти:/ радуйся, отче преблаженне,
красото церковная.

*(Украсил се от младини с Божествените добродетели на
духа, премъдри Романе, си бил пречестно украшение на
Христовата Църква, украсил я с прекрасни песнопения,
блажени; затова те молим, дай на желаещите твоего
божествено дарование, за да ти зовем: радвай се, отче,
преблажена красота църковна.)*

Молитва преподобному Роману Сладкопевцу

Преподобне отче Романе! Воззри на нас милостивно и к
земли приверженных возведи к высоте небесней. Ты горе на
небеси, мы на земли низу, удалены от тебе, не толико местом,
елико грехми своими и беззаконии, но к тебе прибегаем и
взываем: настави нас ходити путем твоим, вразуми и
руководствуй. Вся твоя святая жизнь бысть зеркалом всякия
добродетели. Не престани, угодниче Божий, о нас вопия ко
Господу. Испроси предстательством своим у Всемилоstitаго
Бога нашего мир Церкви Его, под знаменiem креста
воинствующей, согласие в вере и единомудрие, суемудрия же
и расколов истребление, утверждение во благих делах,
больным исцеление, печальным утешение, обиженным
заступление, бедствующим помощь. Не посрами нас, к тебе с
верою притекающих. Вси православнии христиане, твоими

чудесы исполнени и милостями благодетельствовани, исповедуют тя быти своего покровителя и заступника. Яви древния милости твоя, и ихже отцем всепомоществовал еси, не отрини и нас, чад их, стопами их к тебе шествующих. Предстояще всечестней иконе твоей, яко тебе живу сущу, припадаем и молимся: приими моления наша и вознеси их на жертвенник благоутробия Божия, да примем тобою благодать и благовременную в нуждах наших помощь. Укрепи наше малодушие и утверди нас в вере, да несомненно уповаем получитьи вся благая от благосердия Владыки молитвами твоими. О, превеликий угодниче Божий! Всем нам, с верою притекающим к тебе, помози предстательством твоим ко Господу, и всех нас управи в мире и покаянии скончати живот наш и преселитися со упованием в блаженные недра Авраамова, идеже ты радостно во трудех и подвизех ныне почиваеши, прославляя со всеми святыми Бога, в Троице славимаго, Отца и Сына и Святаго Духа, ныне и присно и во веки веков. Аминь.

В памет на светия мъченик Домнин (IV в.)

Св
ети Домнин. Фрагмент
от стара стенопис. Киев

Свети Домнин бил родом от Солун. Когато цар Максимиан си строил дворец в града, свети Домнин бил хванат като християнин и доведен при царя на съд. Царят с гняв му казал:

- Защо по време на пребиваването ми в града ти открито изповядваш друг Бог? Принеси жертва на боговете, ако искаш да останеш жив.

Тъй като светецът не се покорявал, царят заповядал да стържат тялото му, а после, като виждал в търпението му порицание и укор за себе си, заповядал да го изведат от града и да отсекаат нозете му до коленете.

С отсечени нозе светецът преживял в страдания седем дни, без да вкуси храна, а след това, като възнасял благодарност към Бога, Когото така възлюбил, Му предал блажената си душа.

В памет на преподобния Михаил Зовийски и пострадалите с него († 780-790 гг.)

Преподобният Михаил, заедно с други монаси, се подвизавал при царуването на Константин и Ирина в манастира, наречен Зовия, намиращ се близо до Севастия. Агарянският емир Алим нападнал тази страна и я превзел. Укрепявани от Христовата сила, преподобните отци не склонили на увещанията на неверните да се отрекат от Христа. Застанал сред монасите, преподобният игумен Михаил издигнал глас, като ги убеждавал да умрат за Христа. Най-напред били посечени с меч те, а след това и преподобни Михаил.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}